

ТЕНДЕНЦІЇ ПРОЕКТУВАННЯ ПРИРОДОІНТЕГРОВаних ГРОМАДСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ В АРХІТЕКТУРНІЙ ОСВІТІ

Однією з найважливіших сучасних задач в архітектурній освіті є використання можливості отримання сучасних знань та тенденцій, як невід'ємної частини життя і характерної риси архітектурної спеціальності. У зв'язку з потребами розвитку професії, архітектурні навчальні програми спрямовані на розробку і реалізацію концепцій, які приведуть до розуміння сучасних потреб архітектурного середовища. Сучасні навчальні програми базуються на новітніх досягненнях в сфері архітектури, екології, технологій, конструкцій, для створення більш комфортного середовища у всьому в світі.

Сучасні економічні та екологічні умови поставили перед архітектурною освітою задачу вивчення та проектування нового типу громадського комплексу з включенням природних елементів - природоінтегрованого громадського комплексу (ПГК).

Поліфункціоналізація і екологізація архітектурного середовища постійно посилюється, інтерпретується, як збільшення концентрації міських і екологічних функцій на одній території, асоціюється із створенням ПГК, і відповідає вимогам і особливостям сучасного розвитку суспільства.

Сьогодні студенти Харківського національного університету міського господарства все частіше у своїх курсових проектах використовують прийоми природної інтеграції, як засобів покращення еколого-естетичного стану архітектурних об'єктів.

На сучасному етапі ПГК придбали сталий розвиток серед громадських багатофункціональних будівель по всьому світу. Їх функціональне різноманіття постійно примножується, структура, а архітектурно-планувальне рішення ускладняється.

Науковий досвід студентів пов'язаний з вивченням ПГК, відображає практичні аспекти формування досліджуваних об'єктів, теоретичні аспекти, що стосуються різних питань функціонування, розвитку, формування в міському середовищі.

Студенти вивчають різні підходи, які зможуть вдосконалити аспекти проектування ПГК. Таким чином, поряд з проблемами екології, функціональності, енергоефективності, екологічності, сталості, природних включень, також вирішуються архітектурні задачі формування ПГК.

Тенденції обліку сучасних вимог, застосування тих чи інших принципів і методів проектування і будівництва, технологій і інженерних систем сьогодні проявляються в різних назвах архітектури: стійка,

низьковитратна, енергоефективна, смараглова, екологічно дружня, зелена та ін.

Проектування ПГК і зелене будівництво на принципах сталого розвитку все більше орієнтовані на аналітичні передпроектні процедури і пошук архітектурного рішення в співдружності з інженерами - фахівцями в самих різних областях.

Найбільш загальним, що охоплює найбільшу кількість сторін, що характеризують архітектуру, в якій реалізовані принципи сталого розвитку, видається термін «стійка архітектура».

Також до тенденцій проектування ПГК слід віднести концепцію «будівлі з нульовим енергетичним балансом» заснованій на ідеї, що будівля може задовольнити всі свої енергетичні потреби за рахунок недорогих, територіально доступних, екологічно чистих, поновлюваних джерел енергії.

Ще одним із напрямів актуальних у проектуванні ПГК є біоспрямована архітектура – напрям, що характеризується залученням природної складової - цитування, копіювання або інтерпретації форм, структур, процесів або природних елементів.

Але якщо розглядати питання тенденцій ПГК з точки зору формотворення і архітектури, то сюди слід додати такі поняття як метаболічна архітектура або формотворення.

Ще дуже актуальним зараз є пермакультурні будівлі, що включають ландшафти, які копіюють природні системи, існуючі в живій природі і забезпечують достаток їжі, матеріалів енергії для потреб .

Ще цікавим напрямом слід вважати напрям лендформної архітектури, що виник наприкінці 1990-х років у результаті розвитку теорії складності та нелінійної парадигми у різних науках. В архітектурі цей напрям став продовженням ландшафтного урбанізму та прагнення архітекторів поєднати природу та архітектуру. Лендформна архітектура є поєднанням двох дисциплін: архітектури та ландшафтного дизайну, де за допомогою формальних стратегій нівелюється грань між двома середовищами, створюється безперервна поверхня, яка ототожнюється з парком та дає можливість використовувати спроектований простір як рекреативний.

Отже сучасні тенденції проектування ПГК реагують на виклики часу та намагаються максимально пристосуватись до мінливих умов контексту, з'являються нові напрямки у межах концепції природної інтеграції, які в подальшому застосовуються у теоретичних дослідженнях чи проектуванні студентів.

Розглянуті тенденції проектування природоінтегрованих громадських комплексів в архітектурній освіті є прецедентами нових напрямків розвитку архітектурної формації.